

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 22 marca 2013 r.

Znak: WK-6100/42/4/12/13

Pan
Paweł Silbert
Prezydent Miasta
Jaworzna

Wystąpienie pokontrolne

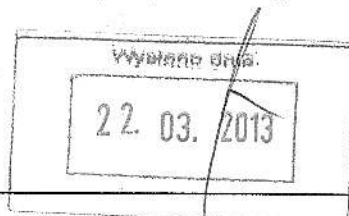
Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 listopada 2012 r. do 18 stycznia 2013 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Jaworzna za okres od 1 stycznia 2008 r. do 18 stycznia 2013 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 stycznia 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2011 r. zaciągnięto kredyt długoterminowy na podstawie umowy Nr SM.3051.3.2011 w wysokości 5.000.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta Jaworzna na 2011 r., pomimo iż w Uchwale Nr III/14/2010 z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2011 nie określono limitu zobowiązań z powyższego tytułu. Naruszono tym art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 2 oraz art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

W ww. uchwale Rada Miejska w Jaworznie ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego ciągu roku przejściowego deficytu budżetu miasta Jaworzna w kwocie 2.000.000,00 zł. Nie określono limitu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu. W trakcie 2011 r. nie dokonano zmian w budżecie w zakresie limitu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta.

Zadania w zakresie wnioskowania zmian w budżecie Miasta należały do Biura Skarbnika Miasta. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wiesława Osuszek – Skarbnik Miasta Jaworzna.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), do wyłącznej kompetencji Prezydenta Miasta Jaworzna należy przedkładanie Radzie Miejskiej w Jaworznie projektów uchwał budżetowych.

Umowę Nr SM.3051.3.2011 o kredyt długoterminowy z dnia 17 listopada 2011 r. na okres od 17 listopada 2011 r. do 31 grudnia 2015 r., ze strony Miasta Jaworzna podpisał p. Paweł Silbert – Prezydent Miasta Jaworzna, przy kontrasygnacie p. Wiesławy Osuszek – Skarbnika Miasta Jaworzna.

Wniosek nr 1

Zapewnić zaciąganie zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek do wysokości limitów określonych w uchwale budżetowej, stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 2 oraz art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W bilansach z wykonania budżetu Miasta Jaworzno za lata 2008 - 2011 wykazano zobowiązania krótkoterminowe jako zobowiązania długoterminowe. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) Zgodnie z definicją zawartą w wyżej przytoczonych przepisach, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Powyższe stwierdzono w:

- bilansie z wykonania budżetu za 2008 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 11.322.292,26 zł,
 - bilansie z wykonania budżetu za 2009 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 14.399.226,66 zł,
 - bilansie z wykonania budżetu za 2010 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 14.378.508,00 zł,
 - bilansie z wykonania budżetu za 2011 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 13.234.508,00 zł.
- Zobowiązania te dotyczyły zaciągniętych przez Miasto Jaworzno kredytów, których części (raty) były wymagalne w ciągu 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie wynikało, iż zobowiązania te traktowano jako długoterminowe, gdyż pierwotny termin ich spłaty był dłuższy niż rok (zgodnie z umową termin spłaty ostatniej raty).

Projekty bilansów z wykonania budżetu za ww. lata zostały sporządzone przez Głównego Specjalistę w Biurze Skarbnika Miasta.

Bilanse z wykonania budżetu zostały podpisane przez p. Pawła Silberta – Prezydenta Miasta Jaworzna oraz p. Wiesławę Osuszek – Skarbnika Miasta Jaworzna.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie sporządzania bilansów z wykonania budżetu Miasta Jaworzna, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W latach 2008 - 2011 (do dnia 12 grudnia 2011 r.) w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” grupa 0 – grunty widniały wartości gruntów o łącznej kwocie 2.153.067,36 zł, które nie wynikały z dowodów źródłowych.

Naruszono tym art. 4 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

- a) części składowych gruntu o wartości 1.412.561,11 zł. W 2011 r. dokonano szczegółowej weryfikacji danych w wyniku której stwierdzono, że w rubryce części składowe w programie grunty wpisane są wartości budynków lub wartość prawa użytkowania wieczystego lokali mieszkalnych lub udziałów, dla określenia których brak jest dokumentów archiwalnych potwierdzających te wartości,
- b) wartości działek, które zostały podzielone i powstały nowe działki, natomiast nie wyksięgowano wartości dotychczasowych działek w kwocie 740.506,25 zł. W 2011 r. po szczegółowej weryfikacji danych stwierdzono, że w rubryce wartość gruntu, w programie grunty wpisane są wartości do działek, których powierzchnia w wyniku podziału, zniesienia, sprzedaży lub przeniesienia działki do innej karty inwentaryzacyjnej, wynosi „0”. Na kartach inwentaryzacyjnych w programie grunty, w rubryce powierzchnia wpisano „0” program automatycznie nie wyzerował wartości gruntu,
- c) wartości i powierzchni działek wykazanych podwójnie o łącznej wartości 350,81 zł (na dwóch kartach inwentaryzacyjnych).

Pod datą 12.12.2011 r. wyksięgowano z ewidencji syntetycznej oraz analitycznej konta 0-11-1-042 ww. grunty na łączną kwotę 2.153.067,36 zł.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej gruntów komunalnych należały do pracowników Referatu Nieruchomości Gminy w Wydziale Skarbu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Ewidencja syntetyczna do konta 011 – „Środki trwałe” prowadzona była przez pracowników Referatu Księgowości Wydatków w Wydziale Budżetowo – Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

Skutkiem powyższej nieprawidłowości było zawyżenie danych w bilansie jednostki – Urząd Miejski w Jaworznie w latach 2008 - 2010 (objętych kontrolą) w pozycji środki trwałe – grunty, o kwotę 2.153.067,36 zł.

W czasie przeprowadzonych inwentaryzacji komisje inwentaryzacyjne nie stwierdziły różnic inwentaryzacyjnych. Z przedłożonych do kontroli protokołów z weryfikacji sald środków trwałych - grunty wynika, że salda konta 011-„Środki trwałe”, grupa 0 na koniec roku 2008, 2009, 2010, 2011 uznano za realne. Porównano zapisy ewidencji syntetycznej z ewidencją analityczną oraz miesięcznymi rejestrami zbyć, nabyć i odnoszono się jedynie do zmian w ewidencji gruntów mających miejsce w danym roku. Nie weryfikowano natomiast poprawności danych ujętych w bilansie otwarcia.

Powyższym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) zgodnie, z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację gruntów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Zgodnie z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencji odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie inwentaryzacji gruntów byli członkowie zespołu weryfikacyjnego.

Protokoły z weryfikacji zostały podpisane przez członków zespołu weryfikacyjnego oraz przez Kierownika Referatu Księgowości Dochodów w Wydziale Budżetowo – Finansowym oraz przez Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

- Zaniechano wyksięgowania z ewidencji księgowej konta 011 – „Środki trwałe”, grupa 0 – grunty, wartości nieruchomości, które zostały oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 12 i pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

- kwoty 40.051.161,31 zł stanowiącej wartość nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na 31.12.2008 r.,
- kwoty 33.477.270,53 zł, stanowiącej wartość nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na 31.12.2009 r.,
- kwoty 32.847.267,04 zł, stanowiącej wartość nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na 31.12.2010 r.,

- kwoty 32.452.945,06 zł, stanowiącej wartość nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na 31.12.2011 r.,

- kwoty 18.099.467,34 zł, stanowiącej wartość nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na 31.12.2012 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej gruntów należały do Starszego Specjalisty Referatu Nieruchomości Gminy w Wydziale Skarbu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Ewidencja syntetyczna do konta 011 – „Środki trwale” prowadzona była przez pracowników Referatu Księgowości Wydatków w Wydziale Budżetowo – Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

- W latach 2005 - 2007 w ewidencji księgowej konta 011 – „środki trwale” grupa 0 – grunty dokonano „aktualizacji” wartości gruntów, na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych w celu ustalenia opłaty za trwałe zarząd (na nieruchomościach tych następnie został ustanowiony trwałe zarząd).

Naruszono tym § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.) oraz § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz art. 31 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 964 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzeń wartość początkowa środków trwałych podlega aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.

Przepisy o dokonaniu aktualizacji wartości początkowej środków trwałych w jednostkach sektora finansów publicznych nie zostały wydane w kontrolowanym okresie.

W związku z powyższym brak było podstaw prawnych do dokonania aktualizacji wartości początkowej gruntów.

W wyniku dokonania ww. aktualizacji zwiększono wartość gruntów:

- w roku 2005 dokonano aktualizacji wartości części gruntów komunalnych, których łączna wartość przed aktualizacją wynosiła 115.784,00 zł, natomiast po aktualizacji wynosiła 695.346,00 zł, zwiększono wartość gruntów o 579.562,00 zł,

- w roku 2006 dokonano aktualizacji wartości części gruntów komunalnych, których łączna wartość przed aktualizacją wynosiła 30.030,00 zł, natomiast po aktualizacji wynosiła 102.102,00 zł, zwiększono wartość gruntów o 72.072,00 zł,

- w roku 2007 dokonano aktualizacji wartości części gruntów komunalnych, których łączna wartość przed aktualizacją wynosiła 1.629.305,00 zł, natomiast po aktualizacji wynosiła 9.498.771,73 zł, zwiększono wartość gruntów o 7.869.466,83 zł.

Wobec powyższego w latach 2008-2011 wykazywano w bilansach jednostki za ww. okres wartości gruntów zwiększone o 8.521.100,83.

W trakcie przeprowadzenia kontroli tj. w dniu 29 i 30 listopada 2012 r. wyksięgowano z ewidencji konta 011 – „Środki trwale” zaktualizowaną wartość gruntów a następnie zaksięgowano ich pierwotną wartość.

Ewidencję księgową gruntów w badanym okresie prowadził Starszy Specjalista w Wydziale Skarbu w Referacie Nieruchomości Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Wyksięgować z ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” grupa 0 – grunty oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym, mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 12 i pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej konta 011 – Środki trwałe”, grupa 0 – grunty oraz prawidłowego dokumentowania dokonanych operacji gospodarczych, mając na uwadze art. 4 ust. 1 i 2, art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Przeprowadzić inwentaryzację gruntów zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330), mając na uwadze § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

- *W zbiorczych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji samorządowej instytucji kultury oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej nadzorowanego przez jednostkę samorządu terytorialnego za III kwartały 2012 r. ujęto dane niezgodne z danymi wynikającymi z jednostkowych sprawozdań Rb-Z składanych przez te jednostki. Naruszono tym § 4 ust. 1 pkt 3 oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, sprawozdania zbiorcze są sporządzane przez jednostki, które są organem założycielskim lub nadzorującym dla jednostek posiadających osobowość prawną, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek danego rodzaju, z tym że przez sprawozdania zbiorcze należy również rozumieć sprawozdania sporządzane na podstawie otrzymanych sprawozdań łącznych lub zbiorczych. Sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.*

Powyższe dotyczyło:

- *w zbiorczym sprawozdaniu Rb-Z samorządowej instytucji kultury wykazano zobowiązania z tytułu długoterminowych papierów wartościowych w kwocie 80.438,00 zł, pomimo iż z jednostkowych sprawozdań Rb-Z za III kwartały 2012 r. złożonych przez samorządowe instytucje kultury wynikało, iż instytucje te posiadały zobowiązania z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 80.438,00 zł.*
- *w zbiorczym sprawozdaniu Rb-Z SP ZOZ za III kwartały 2012 r. wykazano zobowiązania z tytułu długoterminowych papierów wartościowych w kwocie 903.924,26 zł oraz z tytułu*

krótkoterminowych papierów wartościowych w kwocie 89.247,32 zł, pomimo iż z jednostkowych sprawozdań Rb-Z złożonych przez SP ZOZ wynikało, iż instytucje te posiadały łącznie zobowiązania z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek o łącznej kwocie 903.924,26 zł oraz z tytułu krótkoterminowych kredytów i pożyczek w kwocie 89.247,32 zł.

Zbiorcze sprawozdania Rb-Z dla SP ZOZ oraz dla instytucji kultury zostały sporządzone przez Inspektora w Biurze Skarbnika Miasta.

Sprawozdania zbiorcze Rb-Z sporządzone przez Miasto Jaworzno dla SP ZOZ oraz dla instytucji kultury za III kwartał 2012 r. podpisane zostały przez p. Pawła Silberta – Prezydenta Miasta Jaworzna oraz p. Wiesławę Osuszek – Skarbnika Miasta Jaworzna.

W dniu 14 grudnia 2012 r. sporządzono i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach korekty sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji samorządowej instytucji kultury oraz SP ZOZ za III kwartały 2012 r.

- W latach 2008 - 2012 (w ciągu roku) nie ewidencjonowano operacji gospodarczych związanych z naliczeniem i wypłatą comiesięcznych diet radnym na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Na dzień 31 grudnia roku 2008, 2009, 2010, 2011 ujmowano zobowiązania z tytułu wypłaty diet radnych na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”.

Powyższym naruszono zasady funkcjonowania konta 201 określone w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zgodnie z którymi konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszezeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

Powyższym naruszono również postanowienia zakładowego planu kont dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie działającego na zasadzie jednostki budżetowej wprowadzonego Zarządzeniami Prezydenta Miasta Jaworzna Nr BF/0152/53/08 z dnia 4 lipca 2008 r. Nr BF/0152/71/09 z dnia 31 sierpnia 2009 r., Nr BF.120.71.2012 z dnia września 2012 r. Natomiast rozrachunki z tytułu diet radnych winny być ujęte na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”.

Ponadto listy płac, w których naliczono diety ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Jaworznie w dacie wypłaty diet radnym. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Ponadto stwierdzono, że zaangażowanie wydatków z tytułu diet radnych ewidencjonowano po stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” w momencie powstania wydatku, czym naruszono zasady określone w ww. rozporządzeniach, zgodnie z którymi na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie

wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji pozabilansowej należały do Głównego Specjalisty Referatu Księgowości Wydatków w Wydziale Budżetowo – Finansowym. Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego w Jaworznie należały do Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

- Zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej udzielonej w 2011 r. z budżetu Gminy Jaworzno dotacji dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie, na koncie 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Zgodnie z przytoczonym przepisem, konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych. Powyższą dotację ujęto na stronie Wn konta 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” oraz na stronie Ma konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki”. W obowiązującym w 2011 r. planie kont dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie wprowadzonym Zarządzeniem Nr BF/0152/71/09 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie ze zmianami, wskazano opis i sposób prowadzenia oraz zasady klasyfikacji zdarzeń na ww. koncie ale nie prowadzono tego konta dla ww. dotacji.

Jednocześnie stwierdzono, że od 1 stycznia 2011 r. do 4 września 2012 r. w Urzędzie Miejskim nie uaktualniono przepisów wewnętrznych dotyczących zakładowego planu kont Urzędu Miejskiego w Jaworznie. W powyższym zakresie obowiązywały postanowienia Zarządzenia Nr BF/0152/71/09 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie działającego na zasadzie jednostki budżetowej. Były one rozbieżne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Dopiero Zarządzeniem Nr BF.120.71.2012 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 4 września 2012 r. ustalono zakładowy plan kont dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie działającego na zasadzie jednostki budżetowej, w którym określono zasady funkcjonowania kont Urzędu, stosownie do ww. rozporządzenia.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości Urzędu Miejskiego dotyczące wydatków, przygotowania przepisów wewnętrznych w tym zakresie wykonywał Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetowo- Finansowego w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Jaworznie na

kontakach: 224, 240 oraz 998, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz zasad funkcjonowania ww. kont określonych w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechano terminowego uregulowania zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za sierpień 2012 r. w kwocie 99.672,00 zł. Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 38 ust. 1 w związku z art. 31 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.). Powyższe zobowiązanie uregulowano 2 października 2012 r. pomimo, iż zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych podatek winien zostać przekazany do Urzędu Skarbowego w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki. Z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązania Miasto Jaworzno w dniu 2 października 2012 r. zapłaciło odsetki w kwocie 512,00 zł. Główny Specjalista Wydziału Organizacyjnego i Kadr odpowiedzialny za terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dniu 2 października 2012 r. wpłacił na konto Urzędu Miejskiego w Jaworznie kwotę 512,00 zł.*

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie terminowego regulowania zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 38 ust. 1, art. 31 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W okresie od 2008 r. do grudnia 2010 r. wartości gruntów będących własnością i w użytkowaniu wieczystym Skarbu Państwa ujmowano w ewidencji bilansowej Urzędu Miejskiego w Jaworznie na koncie 011 – „Środki trwałe”, zamiast w ewidencji pozabilansowej. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Nieruchomości Skarbu Państwa nie stanowią dla miasta aktywu w rozumieniu ustawy o rachunkowości, a tym samym nie podlegają ujęciu w księgach rachunkowych jednostki i nie są prezentowane w aktywach bilansu. Jednocześnie powyższe mienie nie mieści się w definicji mienia, o którym mowa w art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). Naruszono tym również § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości*

oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Skutkiem czego w bilansie jednostki budżetowej – Urząd Miejski w Jaworznie za lata 2008 - 2009 wykazano zawyżone wartości środków trwałych.

Dokumentem księgowym PK z dnia 31 grudnia 2010 r. (bez numeru) dokonano przeksięgowania wartości nieruchomości w kwocie 2.993.290,00 zł z ewidencji bilansowej do ewidencji pozabilansowej na konto 091 – „Obce środki trwałe”.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej gruntów Skarbu Państwa w ww. okresie, należały do pracowników Referatu Nieruchomości Skarbu Państwa w Wydziale Skarbu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Ewidencja syntetyczna do konta 011 – „Środki trwałe” w zakresie mienia Skarbu Państwa prowadzona była przez pracowników Referatu Księgowości Dochodów w Wydziale Budżetowo-Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

W zakresie zamówień publicznych:

- W przeprowadzonym w 2012 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego p.n. „Zadanie A: Rynek Od.Nowa – rewitalizacja śródmiejskiej przestrzeni publicznej w Jaworznie oraz Zadanie B: Remont ulic: Barbary, Mickiewicza, Pocztovej, Zielonej, budowa zjazdu na parking zlokalizowany przed halą MCKiS w Jaworznie”, zamawiający żądał od wykonawców oświadczeń, które nie potwierdzały warunków udziału w postępowaniu. Powyższym naruszono art. 25 ust. 1 z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

W ogłoszeniu o zamówienie publiczne oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie posiadania niezbędnej wiedzy i doświadczenia żądał od wykonawców wykazania się wykonaniem w ciągu ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, zadań odpowiadających swoim rodzajem robotom budowlanym stanowiącym przedmiot zamówienia, przy czym nie określił minimalnej wartości robót, która zostanie uznana jako porównywalna z robotami stanowiącymi przedmiot zamówienia, żądając równocześnie wśród dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu wykazu wykonanych robót ze wskazaniem ich wartości.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia opracował Główny Specjalista Biura Zamówień Publicznych, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Biura, zatwierdzona została przez p. Dariusza Starzyckiego – I Zastępcę Prezydenta Miasta Jaworzna.

- W ogłoszeniach o zamówieniu publicznym oraz specyfikacjach istotnych warunków zamówienia, zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień uzupełniających, których wartość ustalono w wysokości 50% wartości zamówienia podstawowego, bez sporządzenia kosztorysów inwestorskich w tym zakresie. Powyższym naruszono art. 32 ust. 1 i 3 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło następujących zamówień publicznych z 2012 r.:

- „Przebudowa DK 79 w Jaworznie „Miasto Twarzą do Autostrady” – budowa kładki dla pieszych wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Matejki”;

- „Zadanie A: Rynek Od.Nowa – rewitalizacja śródmiejskiej przestrzeni publicznej w Jaworznie oraz Zadanie B: Remont ulic: Barbary, Mickiewicza, Pocztowej, Zielonej, budowa zjazdu na parking zlokalizowany przed halą MCKiS w Jaworznie”.

Zadania związane z ustaleniem wartości zamówienia należały do Głównego Specjalisty Wydziału Inwestycji Miejskich. Bezpośredni nadzór w powyższym zakresie sprawował Kierownik Referatu Przygotowania i Realizacji Inwestycji.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie ustalania warunków udziału w postępowaniu oraz szacowania wartości zamówień uzupełniających, stosownie do art. 22 ust. 4, art. 25 ust. 1, art. 32 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami komunalnymi i Skarbu Państwa:

– W 2009 r. zawarto 15 umów, na podstawie których Miasto Jaworzno wdzierzało na okres 10 lat, w trybie bezprzetargowym, nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami mieszkalnymi, położone przy ul. Bielańskiej w Jaworznie, pomimo braku przesłanek do zastosowania tego trybu wyrażonych w art. 37 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Powyższym naruszono art. 37 ust. 4 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym do 7 stycznia 2010 r.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 przytoczonej ustawy z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, nieruchomości są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu. W myśl art. 37 ust. 4 ww. ustawy, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy zawieraniu umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas dłuższy niż 3 lata. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Oddane w dzierżawę nieruchomości wcześniej były w posiadaniu Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle” z siedzibą w Jaworznie, na podstawie umowy dzierżawy nr WS.NG.I.7221/2/2005 z dnia 28 września 2006 r. Dzierżawca ten wybudował na podstawie pozwolenia na budowę osiedle domów jednorodzinnych. W umowie dzierżawy z 2006 r. Miasto Jaworzno zobowiązało się do zawarcia 10-letnich umów dzierżaw z osobami mającymi podpisane z Dzierżawcą umowy o wybudowanie budynku mieszkalnego a następnie sprzedać na rzecz tych osób w trybie bezprzetargowym przedmiot dzierżawy, z zachowaniem art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Rada Miejska w Jaworznie w Uchwale Nr LI/661/2006 z dnia 2 marca 2006 r. wprowadziła upoważniła Prezydenta Miasta do oddania w dzierżawę na okres 10 lat nieruchomości powstałych z podziału działki nr 2/2 zabudowanych domami jednorodzinnymi, na rzecz nabywców tych domów, w trybie bezprzetargowym, jednakże przy oddaniu w dzierżawę tych nieruchomości nie zostały spełnione przesłanki wyrażone w art. 37 ust. 3 i 4 ww. ustawy.

Zadania w zakresie dzierżawy nieruchomości komunalnych należały do pracowników Biura Obrotu Nieruchomościami.

Umowy dzierżawy z 2009 r. zostały zawarte przez p. Jacka Nowaka – byłego Zastępcę Prezydenta Miasta Jaworzna.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Biura Obrotu Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie prawidłowości oddania nieruchomości gminnych w dzierżawę stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2010 - 2012 sprzedano w trybie bezprzetargowym nieruchomości położone przy ul. Bielańskiej w Jaworznie, na podstawie art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), pomimo braku spełnienia przesłanek do zastosowania tego trybu.*

Zgodnie z ww. przepisem, wojewoda - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, a odpowiednia rada lub sejmik - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, odpowiednio w drodze zarządzenia lub uchwały, mogą zwolnić z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe lub na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych, jeżeli cele te będą realizowane przez podmioty, dla których są to cele statutowe i których dochody przeznacza się w całości na działalność statutową. Przepis ten stosuje się również, gdy sprzedaż nieruchomości następuje na rzecz osoby, która dzierżawi nieruchomość na podstawie umowy zawartej co najmniej na 10 lat, jeżeli nieruchomość ta została zabudowana na podstawie zezwolenia na budowę.

Miasto Jaworzno sprzedało nieruchomości na rzecz 39 dzierżawców, z którymi były zawarte umowy dzierżawy na okres 10 lat. Dzierżawcy ci jednak nie zabudowali nieruchomości na podstawie pozwolenia na budowę, gdyż nieruchomości te zabudował poprzedni dzierżawca – Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle” z Jaworzna, władający tym gruntem na podstawie umowy dzierżawy WS.NG.I.7221/2/2005 z dnia 28 września 2006 r. Decyzje o pozwoleniu na budowę wystawiane były na Spółdzielnię Mieszkaniową „Osiedle” z siedzibą w Jaworznie.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie, poszczególne umowy dzierżawy zawierane były jako częściowa kontynuacja umowy nr WS.NG.I.7221/2/2005 z dnia 28 września 2006 r. z której wynikało, iż „po zakończeniu kolejnych etapów budowy osiedla domów mieszkalnych, zgodnie z § 4 ust. 3 umowy przez które strony rozumieją uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Miasto zobowiązało się do zawarcia 10 – letnich umów dzierżaw z osobami mającymi podpisane z Dzierżawcą umowy o wybudowanie budynku mieszkalnego a następnie sprzedać na rzecz tych osób w trybie bezprzetargowym przedmiot dzierżawy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w szczególności art. 37 ust. 3 tej ustawy”.

Zadania w zakresie sprzedaży nieruchomości komunalnych należały do pracowników Biura Obrotu Nieruchomościami, nad którymi nadzór sprawuje Naczelnik tego Biura.

Umowy sprzedaży w imieniu Miasta Jaworzna zawarli: Kierownik Referatu Nieruchomości Skarbu Państwa, Kierownik Referatu Pozyskiwania Terenów, Naczelnik Biura Obrotu Nieruchomościami oraz Inspektor Referatu Nieruchomości Gminy.

- *Ogłaszając drugi przetarg na sprzedaż nieruchomości gruntowej Skarbu Państwa wyznaczony na dzień 16 kwietnia 2009 r., termin wniesienia wadium określono na dzień 14 kwietnia 2009 r. Naruszono tym § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108). Zgodnie z którym wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wpłaty. Powyższe dotyczyło sprzedaży nieruchomości gruntowej o numerze działki 69/30 i powierzchni 15.576 m². Zgodnie z zakresem czynności do obowiązków Inspektora Referatu Nieruchomości Skarbu Państwa należało wykonywanie zadań z zakresu spraw Wydziału Skarbu, w tym min. sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa w drodze przetargu. Nadzór nad pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Nieruchomości Skarbu Państwa w Wydziale Skarbu.*

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakresie prawidłowości sprzedaży nieruchomości komunalnych oraz Skarbu Państwa, stosownie do art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz § 4. ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W trakcie przygotowania do zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości znajdujących się w gminnym zasobie nieruchomości, obciążano nabywców nieruchomości kosztami ich podziału oraz wyceny, co naruszało art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 oraz 97 ust. 1 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).*

Powyższe ustalono na podstawie dokumentacji sprzedaży działek:

- *Nr 37/30 obr. geod. 82 o pow. 0,0125 ha (akt notarialny Repetytorium A numer 3486/2011),*
- *Nr 73/15 obr. geod. 201 o pow. 2139 m² (akt notarialny z dnia 17.04.2012 r., Repetytorium A nr 1827/2012),*
- *Nr 209/14 o pow. 64 m² oraz Nr 209/19 o pow. 185 m² w obr. geod. 266 (akt notarialny z dnia 19.10.2012 r. Repetytorium A Nr 3803/201),*
- *Nr 2/46, obr. geod. 297 o pow. 1593 m² (akt notarialny z dnia 27 maja 2010 r., Repetytorium A Nr 2406/2010 r.).*

Jak wyjaśniono „Zapisy dot. ponoszenia kosztów przez kontrahentów wnioskujących o nabycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym, zostały zawarte w Zarządzeniach Prezydenta Miasta Jaworzna (...) w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony”. Dodatkowo obowiązek ponoszenia ww.

kosztów przez nabywców nieruchomości ustala każdorazowo Prezydent Miasta Jaworzna w „indywidualnych Zarządzeniach w sprawie zbycia nieruchomości w drodze bezprzetargowej”. Jednocześnie wnioskodawcy byli informowani odrębnymi pismami o konieczności poniesienia przedmiotowych kosztów.

Z wyliczeń przedłożonych przez Naczelnik Biura Obrotu Nieruchomościami wynika, że w latach 2011 - 2012 w ramach procedury sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomości komunalnych obciążono „kontrahentów”:

- kosztami podziału nieruchomości na kwotę ogółem 3.425,28 zł,
- pozostałymi kosztami (wycena oraz dokumentacja geodezyjna) na kwotę ogółem 13.622,84 zł”.

Wniosek nr 11

Zaniechać zobowiązania nabywców nieruchomości do ponoszenia kosztów związanych z podziałami i oszacowaniem wartości nieruchomości, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 oraz 97 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- W latach 2001 - 2012 (do 17 kwietnia 2012 r.) ustalono należności budżetowe z tytułu czynszu dzierżawnego niezgodnie z postanowieniami § 7 umowy dzierżawy nr 256/2000 z dnia 30 listopada 2000 roku. Powyższym naruszono art. 129 ust. 1 w związku z art. 92 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.), art. 189 ust. 1 w związku z art. 138 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią umowy Nr 256/2000 z dnia 30 listopada 2000 r., Miasto Jaworzno oddało w dzierżawę Dzierżawcy o nr karty kontowej 000317 na okres 15-u lat (tj. od 01.12.2000 r. do 30.11.2015 r.) część działki nr 73/2 o pow. 2001 m² z przeznaczeniem na działalność handlową, hurtową. Umowa ta była czterokrotnie aneksowana, a zgodnie z treścią aneksu Nr 4 z dnia 4 stycznia 2012 r. przedmiotem ww. dzierżawy stała się ostatecznie działka nr 73/15 o pow. 2139 m².

W umowie określono czynsz dzierżawny w wysokości 1.840,92 zł (plus VAT) miesięcznie, przy stawce czynszu dzierżawnego 0,92 zł za 1 m² powierzchni.

Zgodnie z § 7 umowy „w przypadku zmiany stawki czynszu dzierżawnego, ulegnie zmianie wysokość czynszu dzierżawnego. O wysokości nowego czynszu dzierżawnego dzierżawca zostanie powiadomiony poprzez doręczenie mu zawiadomienia stanowiącego jednostronną czynność wydzierżawiającego. Nowy czynsz dzierżawny obowiązywał będzie od następnego miesiąca po doręczeniu zawiadomienia”.

W latach 2000 - 2012 dwukrotnie zmieniano stawki czynszu dzierżawnego na podstawie:

- uchwały Nr XXX/545/20000 r. Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 listopada 2000 r. obowiązującej od dnia 1 stycznia 2001 r. - stawka w wysokości 3,50 zł za 1m² miesięcznie,
- zarządzenia Nr ON/0151/321/09 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 1 września 2009 r., (obowiązującym od dnia podjęcia) - stawka miesięczna: ryczałt w wysokości 35 zł do 10 m² i 5 zł za każdy następny m².

Miasto Jaworzno nie dokonało zmiany postanowień umowy w zakresie wysokości stawki czynszu dzierżawnego poprzez powiadomienie Dzierżawcy. Tym samym nie ustaliło czynszu dzierżawnego według aktualnie obowiązujących stawek.

Ponadto ustalono, że określona w umowie stawka czynszu w wysokości 0,92 zł za 1m² była różna od stawki czynszu wynikającej z ówczesnie obowiązującej Uchwały Rady Miejskiej w Jaworznie Nr IV/37/98 z dnia 22 grudnia 1998 r. W myśl postanowień ww. uchwały, stawka czynszu dzierżawnego za grunty wydzierżawione na cele: lokalizacja punktów handlowych, usługowych i produkcyjnych, to 3 zł z 1m² na miesiąc.

Dzierżawca w dniu 17 kwietnia 2012 r. nabył od Miasta Jaworzno przedmiotową nieruchomość, co wynika z umowy w formie aktu notarialnego nr 1827/2012.

Według wyliczeń pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie, na skutek nie uwzględnienia stawek czynszu wynikających z wówczas obowiązujących Uchwał Rady Miejskiej w Jaworznie i Zarządzenia Prezydenta Miasta Jaworzna, w okresie obowiązywania umowy dzierżawy, tj. od dnia 1 grudnia 2000 r. do dnia 17 kwietnia 2012 r., nie ustalono czynszu dzierżawnego, a tym samym zanizono dochody budżetu Gminy Jaworzno o kwotę 793.775,88 zł netto.

Sprawa przedmiotowej dzierżawy w 2000 r. prowadzona była przez pracownika Wydziału Nieruchomości Miejskich, który prowadził sprawy dzierżaw do 30 września 2004 r., nadzór nad ww. pracownikiem, do 30 września 2003 r. sprawował Naczelnik Wydziału. Od 5 maja 2003 r. powołany został Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, którego pracą kierował jako p.o. Naczelnika i jednocześnie Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami. Dnia 1 grudnia 2004 r. powstał Wydział Skarbu, po którego powstaniu obowiązki dotyczące wydzierżawiania gruntów gminnych przejął pracownik Referatu Nieruchomości Gminy.

Od 1 lutego 2009 r. z Wydziału Skarbu, między innymi zakres dotyczący dzierżaw nieruchomości gminnych, został przekazany do nowo utworzonego Biura Obrotu Nieruchomościami. Do dnia 31 marca 2009 r. jako pracownik oddelegowany do Biura, dzierżawy prowadziła Inspektor Biura Obrotu Nieruchomościami. Od dnia 2 czerwca 2009 r. sprawy dzierżaw gminnych przejął Podinspektor w Biurze Obrotu Nieruchomości i prowadzi je do chwili obecnej.

Wniosek nr 12

Zapewnić zgodność postanowień zawieranych umów dzierżaw z postanowieniami przepisów wewnętrznych w zakresie wysokości stawek czynszu dzierżawnego, mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 13

Opracować procedury w zakresie kontroli zarządczej celem zapewnienia efektywnego i zgodnego z prawem wykonania zadań jednostki związanych z realizacją dochodów z majątku, mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie podatków i opłat lokalnych

- W okresie od 2008 r. do stycznia 2013 r. (tj. do dnia 18 stycznia 2013 r. przeprowadzenia kontroli), nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające deklaracje na podatek od nieruchomości, mające na celu stwierdzenie ich formalnej poprawności oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy nie skorzystał z możliwości wezwania podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Powyższe było niezgodne z art. 272 pkt 3, art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło podatników o numerach kart kontowych: 0/168, 0/169, 0/428 (osób prawnych) oraz 5/25945 (osoba fizyczna), w tym:

- podatek o numerze karty kontowej 0/168 wykazał w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2008 r. wartości budowli lub ich części związanych z działalnością gospodarczą na kwotę 63.900,00 zł. Natomiast w kolejnych deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2009 r., 2010 r., 2011 r. oraz 2012 r. złożonych w Urzędzie, podatek nie wykazał wartości budowli lub ich części związanych z działalnością gospodarczą. Ponadto podatek nie wyjaśnił organowi podatkowemu przyczyn zmiany wartości przedmiotu opodatkowania, a organ podatkowy nie zażądał takiego uzasadnienia.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) podstawę opodatkowania stanowi dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem ust. 4-6 - wartość, o której mowa w przepisach o podatkach dochodowych, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, niepomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a w przypadku budowli całkowicie zamortyzowanych - ich wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego.

W toku kontroli postanowieniem Prezydenta Miasta Jaworzna nr BF.3120.2.79.2012.MG z dnia 10 grudnia 2012 r., wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień przyczyn braku deklarowania do opodatkowania budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w latach 2009 - 2012.

- podatek o numerze karty kontowej 0/169 w korekcie deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2008 złożonej w dniu 9 września 2008 r. wykazał powierzchnię gruntów związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej - 15.366 m², powierzchnię budynków - 2.205,59 m² i wartość budowli - 161.775 zł. związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W 2009 r. podatek zadeklarował zmianę w opodatkowanych powierzchniach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W deklaracji na 2009 rok podatek wykazał powierzchnię gruntów związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej - 6.348,66 m², powierzchnię budynków - 863,80 m² oraz wartość budowli - 46.206 zł. Z przedłożonych dokumentów do kontroli nie wynikało skąd pochodziły różnice pomiędzy korektą deklaracji za 2008 r., a deklaracją na 2009 r. W toku kontroli postanowieniem nr BF.3120.2.80.2012.MG z dnia 3 stycznia 2013 r., wezwano podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za 2008 r.

- podatek o numerze karty kontowej 0/428 od marca 2009 r. do dnia przeprowadzenia kontroli tj. dnia 18 stycznia 2013 r. w deklaracjach na podatek od nieruchomości nie

wykazywał wartości budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dopiero w trakcie czynności kontrolnych postanowieniem nr BF.3120.2.78.2012.MG z dnia 15 stycznia 2013 r., wezwano podatnika do złożenia korekty deklaracji za lata 2009-2012 i opodatkowania budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

- podatnik o numerze karty kontowej 5/25945 od dnia 1 grudnia 2000 r. dzierżawił od Miasta Jaworzno na podstawie umowy nr 256/2000 z dnia 30 listopada 2000r. działkę o nr geodezyjnym 73/15, obręb 201 (z przeznaczeniem na działalność handlową i usługową) o powierzchni: 2.001m² (do dnia 3 stycznia 2012 r.), - 2.139m² od dnia 4 stycznia 2012 r. (aneks nr 4 do umowy).

W trakcie trwania umowy dzierżawy, na podstawie pozwolenia na budowę - decyzji nr 52/2001 z dnia 1 czerwca 2001 r. działka została zabudowana pawilonem handlowym „wraz z parkingami, układem obsługi komunikacyjnej, urządzeniami i instalacjami technicznymi przyłączami wody i kanalizacji”.

Powyższy podatnik na podstawie umowy sprzedaży nabył przedmiotową działkę od Miasta Jaworzno dnia 17 kwietnia 2012 r.

Podatnik ten w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 17 stycznia 2007 r. nie wykazał powierzchni gruntu.

W związku z powyższym wpływy do budżetu Miasta Jaworzno z tytułu podatku od nieruchomości w okresie objętym kontrolą w latach 2008 - 2012 zostały zaniżone łącznie o 7.335,08 zł.

Organ podatkowy w dniu 17 stycznia 2007 r. dokonał czynności kontrolnych na przedmiotowej nieruchomości. W wyniku kontroli organu podatkowego stwierdzono, że podatnik jest jedynie posiadaczem budynku i budowli. Ustalenia zawarte w protokole kontroli są odzwierciedlone w informacji podatnika o nieruchomościach, złożonej w dacie przeprowadzenia czynności kontrolnych przez organ podatkowy.

Organ podatkowy wydawał decyzje wymiarowe w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, zgodnie z przedłożoną informacją podatnika, potwierdzoną w protokole przeprowadzonej w tej sprawie kontroli.

W trakcie kontroli, organ podatkowy wszczął w trybie art. 216 § 1 art. 165 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, postępowanie podatkowe w celu ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości (za lata 2008 - 2012) na podstawie postanowienia z dnia 6 grudnia 2012 r.

Zadania w zakresie kontroli poprawności składanych deklaracji na podatek od nieruchomości od osób prawnych oraz fizycznych wykonywali Inspektorzy Wydziału Budżetowo- Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Budżetowo- Finansowego.

- W latach 2008 - 2009 zaniechano wezwania podatników o numerach kart kontowych: 0/29 i 1/28361, do złożenia informacji lub korekty deklaracji podatkowych na podatek od nieruchomości. Powyższe było niezgodne z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). W myśl tego przepisu, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Powyższe dotyczyło:

- osoby prawnej, podatnika o numerze karty kontowej 0/29, który w dniu 31 października 2008 r. nabył działkę o nr 33/2 i nie przedłożył korekty deklaracji za 2008 r. Zgodnie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844), obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia

miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Zgodnie z art. 6 ust. 9 wyżej przytoczonej ustawy osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

W trakcie kontroli podatnik przedłożył organowi korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2008 r. i uregulował powstałą zaległość w kwocie 16 zł.

- osoby fizycznej, podatnika o numerze karty kontowej 1/28361, który na podstawie umowy Nr 214/2009 z dnia 20 maja 2009 r. został dzierżawcą gminnej działki o nr 2/46. Jednakże podatnik w wymaganym ustawowo terminie zaniechał złożenia informacji na podatek od nieruchomości, również organ nie wezwał podatnika będącego dzierżawcą gminnej nieruchomości do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, po upływie terminów określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844).

Zgodnie z wyżej przytoczonych przepisem, obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Ponadto, w myśl art. 6 ust. 6 wyżej przytoczonej ustawy, osoby fizyczne, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia. W dniu 26 maja 2010 r. podatnik wypełnił informację w sprawie podatku od nieruchomości za 2009 r. i przedłożył organowi podatkowemu.

Dokonywanie weryfikacji deklaracji na podatek od nieruchomości oraz prowadzenie spraw związanych z wymiarem podatku od nieruchomości należało do obowiązków pracowników Wydziału Budżetowo- Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Budżetowo- Finansowego.

Wniosek nr 14

Podjąć czynności mające na celu ustalenie prawidłowego wymiaru podatku od nieruchomości w stosunku do podatników o numerach kart kontowych 0/168, 0/169, 0/428 oraz 5/25945 w latach 2008 -2012, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 3, art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) oraz art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowo- Budżetowego w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających deklaracje podatkowe oraz sprawdzania terminowości składania informacji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 3 art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 1, ust. 6 i ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), art. 68 i art. 69 ust. 1

pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.).

- W latach 2009 - 2012 z opóźnieniem dokonywano należnego przypisu i odpisu z tytułu podatku od nieruchomości na kartach kontowych podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych o nr 0/21, 0/428, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), § 3 pkt 1 oraz § 4 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), a następnie § 3 pkt 1, § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z powyższymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie, a do zadań komórki rachunkowości należy m.in. prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów i odpisów, do udokumentowania których, w przypadku osób prawnych, służą deklaracje.

Powyższe dotyczyło:

- podatnika o numerze karty kontowej 0/21; podatnik w dniu 16 stycznia 2009 r. złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2009 r., przypisu - wymiaru na karcie kontowej podatnika dokonano w dniu 31 grudnia 2009 r. Jednocześnie korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2009 r. przedłożoną w dniu 18 stycznia 2010 r. ujęto na karcie kontowej podatnika w dniu 22 lipca 2011 r.

Deklarację na podatek od nieruchomości na 2010 r., powyższy podatnik złożył w dniu 18 stycznia 2010 r., natomiast na karcie kontowej podatnika wymiar zapisano dopiero w dniu 22 lipca 2011 r. Korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2010 r. przedłożone: w dniu 18 stycznia 2010 r. oraz w dniu 24 stycznia 2011 r., ujęto na karcie kontowej podatnika w dniu 22 lipca 2011 r.

Deklarację na podatek od nieruchomości na 2011 r., podatnik złożył w dniu 24 stycznia 2011 r., natomiast na karcie kontowej podatnika wymiar przypisano w dniu 22 lipca 2011 r.;

Deklarację na podatek od nieruchomości na 2012 r., powyższy podatnik złożył w dniu 26 stycznia 2012 r., natomiast na karcie kontowej podatnika wymiar ujęto w dniu 3 września 2012 r.;

- podatnika o numerze karty kontowej 0/428; podatnik w dniu 29 grudnia 2009 r. złożył trzy korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2009 r. Jednakże dopiero w dniu 19 kwietnia 2010 r. na karcie kontowej podatnika dokonano przypisu i odpisu wynikających z powyższych korekt deklaracji.

Ponadto w 2009 r., w związku z korektami deklaracji na podatek od nieruchomości na 2009 r. złożonymi przez podatnika o numerze karty kontowej 0/428 na karcie kontowej podatnika dokonano nieprawidłowego odpisu i przypisu.

Z korekty deklaracji złożonej od marca 2009 r. wynika, iż w stosunku do podatnika należało dokonać odpisu w wysokości 61,00 zł. Niemniej jednak, na karcie kontowej dokonano odpisu w kwocie 73 zł. Jednocześnie z korekty deklaracji obowiązującej od grudnia 2009 r. wynika, iż wobec podatnika należało dokonać przypisu w kwocie 44,00 zł. Jednak na karcie kontowej dokonano przypisu w wysokości 89 zł. Nieprawidłowy przypis i odpis został skorygowany w trakcie kontroli.

Ponadto stwierdzono w trakcie kontroli, że podatnikowi o numerze karty kontowej 1/28361 (osoba fizyczna) zwrócono w 2011 r. podatek od nieruchomości za 2009 r. w wysokości 195,00 zł. Decyzją w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 23 czerwca 2010 r., podatnikowi ustalono podatek od nieruchomości za 2009 r. w wysokości 195,00 zł, jednocześnie na karcie kontowej podatnika nie dokonano stosownego przypisu, z uwagi na brak zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji wymiarowej. Podatnik wpłacił należny podatek za 2009 r., który na karcie kontowej podatnika zaewidencjonowano w dniu 5 lipca 2010 r. Na karcie kontowej podatnika wystąpiła nadpłata, w dniu 27 lipca 2011 r. podatnikowi zwrócono kwotę 195,00 zł.

Dopiero w trakcie kontroli wystąpiono o duplikat zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji Nr BF.PF-31102/1/28361/2009 z dnia 23 czerwca 2010 r. Na podstawie ww. duplikatu w grudniu 2012 na karcie kontowej podatnika dokonano przypisu wymiaru podatku od nieruchomości za 2009 r. w kwocie 195,00 zł.

Stosownie do zapisów § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatku, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112 poz. 761), a następnie obowiązującego od stycznia 2011 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków

Dokonywanie przypisów i odpisów, w tym prowadzenie kart kontowych podatników należało do zadań pracowników Wydziału Budżetowego-Finansowo. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tegoż Wydziału.

Wniosek nr 16

Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji przypisów, odpisów podatku od nieruchomości, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz § 3 pkt 1, § 4 ust. 1 pkt 1 i 2, § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W latach 2008 - 2012 podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych z naruszeniem terminów przyjętych w przepisach wewnętrznych obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Jaworznie, tj. w załączniku do Zarządzenia wewnętrznego Nr 1/2005 Naczelnika Wydziału Budżetowo-Finansowego Urzędu Miejskiego w Jaworznie z dnia 1 lipca 2005 r. w sprawie prawidłowej realizacji zadań określonych w karcie „Organizacja i zadania Wydziału Budżetowo-Finansowego” - Nr BF.01111/26/2005 obowiązującej od 1 czerwca 2005 r., w którym ustalono procedury windykacji należności z tytułu podatków i opłat lokalnych. W pkt 3 ww. załącznika określono, że „analiza stanu kont powinna być dokonana w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie każdego miesiąca” a w pkt 5 „upomnienie sporządza się bezzwłocznie, nie później jednak niż do 30 dni po upływie terminu określonego w pkt 3”. Naruszono tym również § 2, § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w myśl którego wierzyciel jest zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty a jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, z zastrzeżeniem ust. 2, wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła trzech podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych o numerach kart kontowych: 0/40, 0/303, 0/525 wobec których z opóźnieniem wysłano upomnienia. Opóźnienia w wysyłaniu upomnień wynosiły od 3 do 246 dni. Na część powyższych zaległości wystawiono tytuły wykonawcze, a część zaległości została uregulowana.

Zadania w zakresie bieżącego wystawiania upomnień należały do Inspektora Referatu Księgowości Dochodów w Wydziale Budżetowo- Finansowym, zgodnie z zakresem obowiązków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Księgowości Dochodów w Wydziale Budżetowo- Finansowym.

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości Dochodów w Wydziale Budżetowo- Finansowym w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec podatników zalegających z tytułu podatku od nieruchomości, stosownie do postanowień § 2, § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- *Przyjęto i uznano za poprawną ofertę KS „Górnik” w Jaworznie złożoną w dniu 15 grudnia 2010 r. na realizację zadania publicznego pn. „Sport dla dzieci – zdrowe dzieci”, która nie zawierała wszystkich wymaganych załączników tj. umów partnerskich bądź oświadczeń partnerów biorących udział w realizacji zadania, pomimo wskazania takowych w ofercie co było niezgodne z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207).*

Ponadto w ofercie nie zakreślono deklaracji o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania. Naruszono tym art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) w którym oferta powinna zawierać w szczególności deklarację o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania.

Oceny ofert dokonywali członkowie komisji konkursowej powołani Zarządzeniem Nr WZ/0151/452/10 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie powołania komisji konkursowej w celu zaopiniowania ofert złożonych na realizację zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2011 roku.

Umowę w sprawie dotacji Nr WZ.OP.0739/6/1/2011 z dnia 12 stycznia 2011 r. zawarł p. Dariusz Starzycki – Zastępca Prezydenta Miasta Jaworzna.

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad członkami komisji konkursowych powołanych do opiniowania ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej stosownie do przepisów art. 14 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) oraz załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 6, poz. 25.) mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *Nieprawidłowo przygotowano projekt uchwały Rady Miejskiej w Jaworznie, w której ustalono wynagrodzenie dla p. Pawła Silberta – Prezydenta Miasta Jaworzna. Zawyżone wynagrodzenie wypłacono w okresie od 1 maja 2008 r. do 31 grudnia 2010 r.*

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 lit a ustawy budżetowej na rok:

- *2008 z dnia 23 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 117),*
- *2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58),*
- *2010 z 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102),*

wysokość kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła odpowiednio 1.766,46 zł w roku 2008 oraz 1.835,35 zł w latach 2009 - 2010.

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia Prezydenta Miasta Jaworzna, w latach 2008, 2009 i 2010 była wyższa od maksymalnego wynagrodzenia miesięcznego, przewidzianego dla osoby pełniącej funkcję Prezydenta Miasta na podstawie ww. przepisów odpowiednio o: 494,78 zł, 12,55 zł i 12,55 zł.

Zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001r. Nr 42, poz. 1593 z późn. zm.) maksymalne wynagrodzenie członka zarządu jednostki samorządu terytorialnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nie może przekroczyć w ciągu miesiąca, łącznie z dodatkiem za wieloletnią pracę, siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 100, poz. 1080). Ponadto, zgodnie z art. 37 ust. 3 obowiązującej od dnia 1 stycznia 2009 r. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), maksymalne wynagrodzenie osób, zatrudnionych na podstawie wyboru, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm. oraz Dz. U. 2011 r. Nr 79 poz. 431z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło projektu uchwały, który został przyjęty w dniu 29 maja 2008 r. przez Radę Miejską w Jaworznie uchwałą o numerze XXII/268/2008.

W okresie od 1 maja 2008 r. do 31 grudnia 2010 r. Prezydentowi Miasta Jaworzno zostało wypłacone wynagrodzenie w kwocie zawyżonej ogółem o 4.259,44 zł, tj., w roku 2008 o 3.958,24 zł, w roku 2009 o 150,60 zł, w roku 2010 o 150,60 zł.

Projekt ww. uchwały Rady Miejskiej Jaworznie przygotował Naczelnik Wydziału Organizacyjnego i Kadr Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

- *W latach 2009 - 2011 naliczono i wypłacono dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie w niewłaściwej wysokości, poprzez uwzględnienie do wyliczenia kwoty wypłaconego pracownikom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy.*

W myśl § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy (...) ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego (...). Stosownie natomiast do treści § 6 pkt 5, wypłaconego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy nie uwzględnia się ustalając wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego. W związku z powyższym, wypłacony ekwiwalent za urlop wypoczynkowy nie może być uwzględniany do obliczania wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Nieprawidłowe naliczenie i wypłacenie wynagrodzenia dotyczyło w latach 2009 - 2011 16 pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie list płac była Inspektor w Wydziale Organizacyjnym i Kadr. Listy płac sprawdził pod względem merytorycznym Naczelnik Wydziału Organizacyjnego i Kadr.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Organizacyjnego i Kadr w zakresie sporządzania list płac, naliczania i wypłacania wynagrodzeń, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W grudniu 2008 r. Zastępcy Prezydenta Miasta Jaworzna, Skarbnikowi Miasta oraz Sekretarzowi Miasta przyznano dodatek specjalny na czas nieokreślony. Od dnia 1 stycznia 2009 r., zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), pracownikowi samorządowemu można przyznać dodatek specjalny w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków lub powierzeniem dodatkowych zadań. Do dnia kontroli dokonywano zmian w warunkach wynagradzania wymienionych osób, ale zmiany te nie dotyczyły dodatku specjalnego. Ponadto, obowiązujący w Urzędzie Miejskim w Jaworznie regulamin wynagradzania, przyjęty Zarządzeniem Nr OR/0152/45/09 Prezydenta Miasta Jaworzna z*

dnia 18 maja 2009 r., uwzględnia zmiany ww. przepisów w zakresie dodatku specjalnego. Zgodnie z § 10 ust. 5 załącznika nr 1 do ww. Zarządzenia, dodatek specjalny przyznaje się na czas określony, tj. na czas wykonania dodatkowo powierzonego zadania lub na czas zwiększenia obowiązków.

Listy płac dotyczące wypłaty dodatków specjalnych sprawdził pod względem merytorycznym Naczelnik Wydziału Organizacyjnego i Kadr Urzędu Miejskiego w Jaworznie.

Wniosek nr 20

Podjąć działania w celu dostosowania warunków wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Jaworznie do przepisu art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych oraz Regulaminu Wynagradzania Pracowników ustalonego przez Prezydenta Miasta Jaworzna Zarządzeniem Nr OR.120.55.2012 z dnia 6 lipca 2012 r.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili problemowe kontrole gospodarki finansowej:

- Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Jaworznie, w dniach od 2 do 11 stycznia 2013 r.,
- Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie, w dniach od 1 do 18 stycznia 2013 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnych protokołach kontroli, których jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Do kierowników jednostek zostaną skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej